USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 14. 11. 2024 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Miroslava Muchy a přísedících Ing. Blanky Ryšavé a Jana Dorušáka,

takto:

dle § 283 písm. d) tr. řádu se návrh odsouzeného

Istvána B., (dříve Sándor T.),

nar. xxx, trvale bytem xxx,

na povolení obnovy řízení ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16.10.2013, č.j. 49 T 6/2012-2290 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9.9.2014, č.j. 4 To 15/2014-2500

zamítá.

Odůvodnění:

1. 29. 1. 2024 byl Krajskému soudu v Ostravě doručen **návrh na povolení obnovy řízení** odsouzeným Istvánem B., kdy jmenovaný se v rámci zmíněného návrhu dovolával výslechu svědka Rolanda W., který by měl prokázat, že obvinění proti Istvánu B. byla neopodstatněná a „neodhalovala realitu". Odsouzený B. navrhoval výslech svědka W., nejen uplatněným návrhem u Krajského soudu v Ostravě, nýbrž i u Vrchního soudu v Olomouci a posléze i Nejvyššího soudu, kdy posledně zmíněné instance předmětný návrh postoupily místně a věcně příslušnému Krajskému soudu v Ostravě.
2. V rámci stručné rekapitulace dosavadního řízení vedeného proti Istvánu B. je možno uvést, že tento byl po provedeném dokazování před nalézacím Krajským soudem v Ostravě dne 16. 10. 2013, č.j. 49 T 6/2012 tehdy vystupujícím ještě pod jménem Sándor (dříve Tamás) T. uznán vinným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, za což mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání pěti let a šesti měsíců se zařazením pro účely výkonu trestu do věznice s ostrahou, taktéž mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkcí ve statutárních orgánech obchodních společností a družstev na dobu pěti let.
3. Odvolací Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 9. září. 2014, č.j. 49 T 6/2012 odvolání Sándora T. proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 10. 2013 a rozhodl o zamítnutí odvolání, neboť jej považoval za nedůvodné.
4. Nejvyšší soud v neveřejném zasedání dne 30. září. 2015, sp. zn. 3 Tdo 1151/2015 dovolání tehdy obviněného Sándora T. dle § 265i odst. 1 písm. c) tr. řádu odmítl.
5. Dále je nutno akcentovat, že odsouzený Sándor T. vystupující již pod jménem István B. podal u Krajského soudu v Ostravě v září 2020 žádost o obnovu řízení ve své trestní věci. Po provedeném

dokazování Krajský soud v Ostravě jako soud I. stupně ve veřejném zasedání konaném dne 13. 5. 2022, č.j. 49 T 6/2012–2984 návrh na povolení obnovy řízení jako nedůvodný zamítl dle § 283 písm. d) tr. řádu, neboť dospěl k závěru, že nebyly shledány důvody obnovy dle § 278 tr. řádu.

6. Vrchní soud v Olomouci v neveřejném zasedání konaném dne 18. 10. 2022, č.j. 6 To 60/2022-3050 stížnost odsouzeného Istvána B. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 5. 2022 sp.zn. 49 T 6/2012 jako nedůvodné zamítl.
7. Vzhledem k lepšímu pochopení institutu obnovy řízení odsouzeným B. zastává nalézací soud stanovisko, dle kterého je nutno jmenovaného seznámit s některými podstatnými skutečnostmi majícími vliv i na nyní aktuální rozhodnutí soudu I. stupně.
8. **Obnova řízení** je mimořádným opravným prostředkem, který lze podat i proti pravomocnému rozsudku. V rámci řízení o obnově se nezjišťuje správnost původního rozhodnutí, nýbrž se posuzuje, zda dojde k předložení nových skutečností či důkazů, které by mohly změnit původní výroky napadeného rozhodnutí. S ohledem na uvedené je zřejmé, že v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení se **revizní princip neuplatňuje**, tzn., že soud není oprávněn ani se vyjadřovat ke způsobu hodnocení důkazů soudem rozhodujícím v původním řízení.
9. **Podmínky obnovy řízení**, které skončilo pravomocným rozsudkem, jsou zákonodárcem upravené v § 278 odst. 1 tr. řádu, dle něhož se obnova řízení povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznáme, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit i jiné rozhodnutí o vině, nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem, k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.
10. Teorie i praxe za **„nové skutečnosti“** považuje takové, které nebyly předmětem dokazování nebo zjišťování před rozhodnutím, jehož se návrh na obnovu týká. Skutečnost, dříve příslušnému orgánu neznámá je objektivně existující jev, který v téže věci nebyl důkazem, ale může mít vliv na zjištění skutkového stavu v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Rozhodující je, zda tyto skutečnosti byly známé orgánům činným v trestním řízení, které ve věci rozhodovaly. Novým důkazem je důkaz, který nebyl v původním řízení obsažen ve spise, uplatněn některou procesní stranou, nebo proveden. Při projednávání návrhu na obnovu řízení musí soud vždy zkoumat, zda jsou předkládány nové skutečnosti či důkazy, které jsou způsobilé samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy dříve známými, odůvodnit jiné než původní napadené pravomocné rozhodnutí, resp. jeho část. Soudy nemohou nekriticky převzít nově tvrzené skutečnosti či důkazy bez jejich zhodnocení ve vztahu ke skutečnostem a důkazům, z nichž povstalo úvodní skutkové zjištění. Ne každá nová skutečnost či důkaz je způsobilý vyvolat následky předvídané v § 278 tr. řádu. Z **usnesení Ústavního soudu, sp. zn. IV.ÚS 2751/19** ze dne 8. 10. 2019 vyplývá, že za nový důkaz soudu dříve neznámý nelze považovat důkaz, jehož provedení stěžovatel navrhoval již v původním řízení. Nalézací soud rovněž považuje za vhodné poukázat na stanovisko Pléna Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2020 Pl ÚS 50/20, kdy v tomto rozhodnutí deklaroval, že „soud již v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení musí zkoumat, zda

nové skutečnosti nebo důkazy jsou způsobilé samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými soudu či jiným orgánům činným v trestním řízení už dříve, odůvodnit jiné, tedy pro odsouzeného příznivější rozhodnutí o vině nebo trestu a toto zkoumání spočívá v porovnání důkazů dosud provedených a dosavadních skutkových zjištěních s důkazním významem nových skutečností, resp. nových důkazů. Nemůže se tak jednat o skutečnosti nebo důkazy hypotetické či zjevně pochybné, nýbrž musí skýtat vysoký stupeň pravděpodobnosti (odůvodněný předpoklad) o tom, že na jejich základě by mohlo dojít ke změně původního pravomocného rozhodnutí".

11. Ústavní soud opakovaně ve svých rozhodnutích konstatoval, že právo na soudní a jinou právní ochranu zaručené v Hlavě V. Listiny základních práv a svobod, resp. právo na spravedlivý proces před nezávislým a nestranným soudem zaručené v článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, musí být vykládáno ve světle Preambuli k ústavě, resp. Úmluvě, deklarujících mj. princip právního státu. Jedním ze základních prvků tohoto principu je princip právní jistoty; ten vyžaduje, aby konečná rozhodnutí obecných soudů nebyla zpochybňována a aby žádná ze stran skončeného řízení nebyla oprávněna žádat jeho znovuotevření toliko za účelem opětovného projednání a nového rozhodnutí ve věci. Výjimka z uvedeného principu právní jistoty je ospravedlněna pouze tehdy, jeví-li se jako nezbytná v důsledku podstatných a přesvědčivých okolností. Samotná možnost odlišného posouzení věci však není dostatečným důvodem pro její opětovné projednání. Pravomoc soudů vyšších stupňů zrušit nebo změnit závazná a vykonatelná soudní rozhodnutí by měla být vykonávána jen pro nápravu zásadních pochybení (podstatných vad), za účelem dosažení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy jednotlivce a potřebou zajistit efektivitu soudního systému.
12. Odsouzený B. k osobě navrženého **svědka W.** u veřejného zasedání uvedl, že u předchozího jednání o jeho návrhu na povolení obnovy řízení mu soudkyně sdělila, aby si zajistil nějakého svědka, který se bude moci vyjádřit k jeho věci. Rolanda W. zná asi 10–12 let, resp. od počátku jeho obchodních aktivit, které jsou předmětem současného řízení. Svědek W. by měl potvrdit, že předmětný obchod, kterého se účastnil, nevymyslel on sám, nýbrž pan Mathé L. W. s nimi spolupracoval v postavení tlumočníka. Zúčastnil se jednání mezi prodávajícím a kupujícím, avšak jak již uvedl pouze v postavení tlumočníka.
13. Svědek Roland W. potvrdil, že v letech 2007–2008 skutečně jezdil s odsouzeným B. do Česka, někde do okolí Pardubic, kam vozili „nějakou měď". Jeho úkolem však bylo pouze tlumočení panu Konya Z. na žádost Petera P. Posledně jmenovaný byl právě osobou, která jej do role tlumočníka navrhla. Svědek potvrdil, že všechny materiály, se kterými B. disponoval v souvislosti s jednotlivými obchody, předal panu Konya Z. a oni jeli domů. Na žádost majitele firmy Mathé L. kontaktoval kupujícího a sdělil mu okolnosti dodání mědi. O tom, že by odsouzený B. byl jednatel a společník firmy Metal Dealer, s.r.o. nevěděl, rovněž mu není nic známo o daňovém podvodu, B., jež je předmětem tohoto řízení. Pokud byl přítomen výběru nějaké hotovosti B. v bance, pak viděl, že takto vyzvednuté peníze B. vždy předal někomu jinému, taktéž viděl, že B. předával nějaké účetní materiály účetní, avšak již neví, zda se jednalo o muže či ženu. On sám v roli tlumočníka, tak, jak popsal, byl aktivní zhruba po dobu jednoho a půl roku. Odsouzený B. v poslední době se již před ním zmínil, že byl on sám podveden. Zda B. věděl, že se aktivně účastní podvodného jednání na pokyn někoho jiného, neví. Za každou cestu, v rámci, které

vystupoval v roli tlumočníka, obdržel 100 EUR a taktéž i B. dostal 100 EUR. Oba tyto peníze obdrželi od Petera P. Za co konkrétně B. tuto částku obdržel, neví, vycházel z toho, že to byla jeho výplata. Konya Z. pracoval ve firmě u Mathé L. jako řádový zaměstnanec. K cílenému dotazu, zda mu nebylo divné, že B. jako majitel firmy v souvislosti s obchodními případy související s dodávkou mědi obdržel jen 100 EUR, nikoli podíl na zisku, uvedl, že nevěděl o tom, že by B. byl jediným společníkem a jednatelem obchodní společnosti Metal Dealer, s.r.o. Jednotlivé obchodní případy, kterých se účastnil, vždy fakticky proběhly, materiál byl dodán. Pokud je mu známo, B. často hovořil s Peterem P., který mu říkal a radil, co má dělat, rovněž mu není známo nic o tom, že by některý obchodní případ nebyl uhrazen, či že by nebyly odvedeny nějaké platby státu.

14. Na výpověď svědka Rolanda W. reagoval odsouzený B. ve smyslu ustanovení § 214 tr. řádu tak, že o daňovém podvodu mu Mathé L. nic neřekl. Pouze mu sdělili, že musí jet a v této souvislosti obdržel svých 100 EUR, a to za každou cestu. Dle tvrzení odsouzeného vše řídil Mathé L. Peníze, které vybral v bance, tak, jak se o tom zmiňoval svědek W. předal K. nebo poslal na jeho účet. Všechny účetní doklady, odevzdával účetní G. Když přišlo na placení DPH, tak L. mu řekl, že je možnost „odsunout" zaplacení DPH o 3–6 měsíců, což respektoval s tím, že oni to pak zaplatí. Skutečně došlo k popsanému posunu a pak obdržel pokyn k prodeji firmy s tím, že v tomto případě nebude muset platit DPH. Dle pokynu firmu prodal. Závěrem odsouzený B. uvedl, že vše dělal dle pokynu jiných lidí, pokud by to záleželo pouze na něm, nikdy by se takto nechoval. Odsouzený B. rovněž uvedl, že v posledních 10 letech zaslal v souvislosti se svou trestní věcí českým justičním orgánům řadu materiálu, v rámci, kterých tvrdil, že je nevinný.
15. Po skončení dokazování u veřejného zasedání státní zástupce navrhnul zamítnutí návrhu, neboť zaujal stanovisko, dle kterého nebyly splněny zákonné podmínky pro obnovu řízení. Z provedeného dokazování bylo zjištěno (vyjádření odsouzeného B., svědka W.), že odsouzený B. nebyl jedinou osobou, která se na páchání daňové trestné činnosti podílela. Nicméně se však jednalo o skutečnost, která byla známá jak Krajskému soudu v Ostravě, tak i Vrchnímu soudu v Olomouci, což vyplývá z odůvodnění jejich rozhodnutí.
16. Odsouzený B. prostřednictvím svého obhájce Mgr. Gureckého zaujal stanovisko, dle kterého by měla být povolena obnova řízení s ohledem na výpověď svědka W., jež uvedl nové skutečnosti spočívající v tom, že odsouzený B. neměl v úmyslu páchat daňový podvod, příp. o páchání této trestní činnosti nevěděl. Povinnosti vyplývající z jednatele obchodní společnosti věděl a tyto své povinnosti si chtěl plnit. Pokud nebyly splněny, pak za to pravděpodobně mohl pan L. Mathé a K. Odsouzený B. nevěděl, že se dopouští protiprávního jednání, což znamená, že dle názoru obhajoby nebyla naplněna subjektivní stránka trestného činu.
17. **Po vyhodnocení všech rozhodných skutečností**, na které bylo nalézacím soudem poukázáno, je možno učinit jednoznačný závěr, dle kterého nebyly splněny podmínky uvedené v § 278 odst. 1 tr. řádu, tzn., že nevyšly najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými již dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině. Z výpovědi svědka W. bylo v podstatě zjištěno pouze tolik, že tento po celou dobu vystupoval a zaujímal

pozici tlumočníka, pokud zmiňoval aktivity dalších osob v souvislosti s obchodními případy, do kterých byla zapojena společnost Metal dealer, s.r.o., jejímž jediným společníkem a jednatelem byl právě odsouzený István B., pak se nejedná o skutečnosti nové, soudu dříve neznám. V podstatě všechna tato jména se již objevovala v předchozích řízeních, kdy s těmito skutečnostmi se vypořádal jak soud I. stupně, tak i soud odvolací v rámci odůvodnění svých rozhodnutí. Výslech svědka W. nepřinesl naprosto nic nového. Rozhodně se nejednalo o důkazní prostředek ve smyslu ustanovení § 278 odst. 1 tr. řádu, a proto návrh na povolení obnovy řízení, tak, jak vyplývá z výroku tohoto rozhodnutí, byl jako nedůvodný, zamítnut.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost do tří dnů ode dne oznámení prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě k Vrchnímu soudu v Olomouci. Stížnost má odkladný účinek.

Ostrava dne 14.11.2024

JUDr. Miroslav Mucha, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Hořavová Klegová.